

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 102/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ž., T., zastúpeného advokátom Mgr. I. P., Z., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dolný Kubín vo veci sp. zn. 9 Cb 127/2005 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20 Cob 398/2006 zo 17. mája 2007, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obdo 27/2007 z 21. augusta 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ž. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2008 doručená sťažnosť Ž., T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) vo veci sp. zn. 9 Cb 127/2005 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 20 Cob 398/2006 zo 17. mája 2007, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Obdo 27/2007 z 21. augusta 2008 a žiadal vydať tento nález:

„1. Ústavný súd SR podľa § 56 odst. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov vyslovuje, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline 20 Cob 398/2006 zo dňa 17.5.2007, ktorým bol zamietnutý žalobný návrh sťažovateľa proti žalovanému, T., s.r.o. o zaplatenie sumy 1.261.500,- Sk s prísl. a rozsudkom Najvyššieho súdu SR 6 Obdo 27/2007 zo dňa 21.8.2008, ktorým bolo zamietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. 20 Cob/398/2006 zo dňa 17.5.2007 boli porušené ústavné práva sťažovateľa,

podľa čl.35 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

podľa čl.46 ods. 1 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch stanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd /Dohovor/, konkrétne čl. 6 odst. 1 a - Právo na spravodlivé súdne konanie

1. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to

vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

na podnikanie a uskutočňovanie zárobkovej činnosti a na ochranu jeho práv z dojednaní o zmluvnej pokute na nezávislom a nestrannom súde.

2. Ústavný súd SR podľa § 56 odst. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov vyslovuje, že nečinnosťou Okresného súdu Dolný Kubín v konaní 9 Cb 127/05 v čase od podania návrhu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 24.8.2005 do 26.7.2006 došlo k zbytočným prieťahom v konaní, čím boli porušené ústavné práva sťažovateľa zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

3. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi podľa § 56 odst. 4 zák. č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,-Sk a ukladá Okresnému súdu v Dolnom Kubíne, KS Žilina, NS SR, aby v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia Ústavného súdu SR vyplatil sťažovateľovi sumu 100.000,-Sk.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi nárok na náhradu trov právneho zastúpenia ktoré, Okresný súd v Dolnom Kubíne, KS Žilina, NS SR, je povinný do 10 dni poukázať na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

Zo sťažnosti a z pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 9 Cb 127/05 vyplýva, že sťažovateľ bol ako žalobca účastníkom konania proti T., s. r. o., ako žalovanému (ďalej len „žalovaný“), v ktorom sa domáhal zaplata sumy 1 455 075 Sk s 13 % ročným úrokom z omeškania od 22. januára 2002 do zaplata. V žalobe doručenej okresnému súdu 24. augusta 2005 tvrdil, že so žalovaným uzatvoril 7. októbra 1997 kúpnu zmluvu na rok 1998 až 2001, ktorou sa sťažovateľ zaviazal dodať žalovanému dohodnuté ročné množstvá mlieka a žalovaný sa zaviazal toto mlieko odobrať a zaplatiť dohodnutú cenu. V čl. X ods. 10.8 zmluvy bolo dohodnuté pre prípad, že žalovaný dojednané množstvo mlieka neodoberie alebo od zmluvy odstúpi, zaplata zmluvnej pokuty vo výške 10 % z ceny nedodaného mlieka. Žalovaný od zmluvy odstúpil, pričom podľa názoru sťažovateľa tým sledoval cieľ poškodiť záujmy sťažovateľa. V tejto situácii sťažovateľ vystavil žalovanému

7. januára 2002 faktúru č. 88/01, ktorou mu vyčíslil zmluvnú pokutu podľa zmluvy, žalovaný túto faktúru neuhradil, a preto sa sťažovateľ musel obrátiť na okresný súd.

Okresný súd rozsudkom č. k. 9 Cb 127/2005-136 zo 17. októbra 2006 čiastočne žalobe vyhovel, keď zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľovi sumu 1 261 500 Sk s 11,97 % ročným úrokom z omeškania od 22. januára 2002 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku, pokiaľ ide o výrok, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť sťažovateľovi sumu 1 261 500 Sk s prísl., podal žalovaný odvolanie.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 20 Cob 398/2006 zo 17. mája 2007 rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu zamietol a zaviazal sťažovateľa nahradiť žalobcovi trovy konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľ neunesol svoje dôkazné bremeno, pokiaľ ide o povinnosť preukázať, že žalovaný zmluvnú povinnosť porušil a porušoval ju v priebehu rozhodného obdobia, keďže nepreukázal, že on bol pripravený ako predávajúci predmet zmluvy žalovanému dodať v dojednanom množstve. Z vykonaného dokazovania naopak vyplynulo, že sťažovateľ sa pokúsil dodať tovar žalovanému iba v prvých dňoch rozhodného obdobia a neskôr sám sťažovateľ uzatvoril zmluvu na tovar s iným odberateľom. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 12. júna 2007.

Proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 20 Cob 398/2006 zo 17. mája 2007 podal sťažovateľ dovolanie.

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Obdo 27/2007 z 21. augusta 2008 dovolanie sťažovateľa zamietol a žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal. Rozsudok najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť 18. novembra 2008.

Sťažnosť ústavnému súdu odôvodnil sťažovateľ, pokiaľ ide o porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a jeho základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, tým, že krajský súd i najvyšší súd odopreli sťažovateľovi poskytnúť ochranu, pokiaľ ide o jeho právo na zmluvnú pokutu, ktorá bola platne dojednaná v zmluve uzatvorenej so žalovaným. Krajský súd i najvyšší súd právne posúdili tento zmluvný vzťah v rozpore s právnou úpravou zmluvnej pokuty podľa § 544 a § 545 Občianskeho zákonníka a § 300 až § 302 Obchodného zákonníka a rozhodli zjavne nesprávne. Ich rozhodnutiami došlo navyše aj

k obmedzeniu práva sťažovateľa podnikat'. Zo skutkového hľadiska nevzali krajský súd a ani najvyšší súd do úvahy, že dopravné prostriedky na prevoz mlieka mal k dispozícii žalovaný, počas trvania zmluvného vzťahu bola doprava zabezpečená vždy tak, že mlieko preberal žalovaný u sťažovateľa, a ak sa dopravnými prostriedkami v rozhodnom období už nedostavil k sťažovateľovi pre mlieko, bol fakticky nečinný, a preto tým, kto znemožnil dodávku mlieka, bol žalovaný, ktorému navyše sťažovateľ doručil výzvy na prevzatie mlieka. Ak naopak krajský súd i najvyšší súd poukázali na to, že žalovaný vyzval sťažovateľa výzvou 17. januára 2001 na realizáciu dodávok mlieka, je zrejmé, že túto výzvu zaslal žalovaný sťažovateľovi účelovo, čo je zrejmé už z toho, že po mlieko neposlal k sťažovateľovi nikdy žiadny dopravný prostriedok. Sťažovateľ nikdy nebránil žalovanému žiadnym spôsobom prevziať mlieko. Právo na zmluvnú pokutu platne dojednanú v zmluve, pričom platnosť príslušného dojednania konštatoval aj krajský súd, svedčí oprávnenému i v prípade, ak mu škoda porušením povinnosti druhou zmluvnou stranou nevznikne.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta aj porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a to vo vzťahu k postupu okresného súdu v období od 24. augusta 2005, keď doručil súdu žalobu, do 26. júla 2006, keď bolo vo veci nariadené prvé pojednávanie. Počas tohto obdobia bol okresný súd podľa názoru sťažovateľa nečinný a toto obdobie bolo poznačené zbytočnými prietahmi.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 Cob 398/2006 zo 17. mája 2007 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obdo 27/2007 z 21. augusta 2008, s ktorými nesúhlasí a právne posúdenie veci oboma súdmi považuje za nesprávne.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva podnikateľ podľa čl. 35 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 Cob 398/2006 zo 17. mája 2007 v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9 Cb 127/05.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť ústavný súd odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho základných práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 Cob 398/2006 zo 17. mája 2007. O ochrane práv sťažovateľa proti ich namietanému porušeniu, pokiaľ ide o toto rozhodnutie krajského súdu, bol oprávnený rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací na základe podaného dovolania sťažovateľa. Sťažovateľ túto možnosť využil a rozsudok krajského súdu sp. zn. 20 Cob 398/2006 zo 17. mája 2007 v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9 Cb 127/05 preskúmal dovolací súd v konaní sp. zn. 6 Obdo 27/2007.

Z týchto dôvodov ústavný súd tú časť sťažnosti, ktorá smerovala proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 20 Cob 398/2006 zo 17. mája 2007 v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9 Cb 127/05 odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Ústavný súd sa ďalej zaoberal tou časťou sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obdo 27/2007 z 21. augusta 2008. Sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd mu odoprel poskytnúť ochranu, pokiaľ ide o jeho právo na zmluvnú pokutu, právne posúdil tento zmluvný vzťah v rozpore s právnou úpravou zjavne nesprávne.

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah zaoberal sa ústavný súd posúdením obsahu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

Najvyšší súd svoje rozhodnutie sp. zn. 6 Obdo 27/2007 z 21. augusta 2008 odôvodnil takto:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v ust. § 240 ods. 1 O.s.p., pričom prípustnosť dovolania je daná podľa § 238 ods. 1 O.s.p. pristúpil k vecnému prejednaní dovolania.

Dovolateľ odôvodnil dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu tým, že toto rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.).

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistené skutkové zistenia alebo ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci dôjde aj vtedy, ak súd použil správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že uzatvorili kúpnu zmluvu o dodávke SKM na rok 1999-2001 dňa 7. decembra 1998 v znení jej dodatkov podľa Obchodného zákonníka §§ 409 a nasl. Obch. zák.

V zmysle uzatvorenej kúpnej zmluvy bol predávajúci povinný predat' množstvo mlieka uvedené v kúpnej zmluve podľa dohodnutých podmienok dodávky a kupujúci sa zaviazal od predávajúceho dohodnuté množstvo mlieka odobrať a zaplatiť podľa ďalej dohodnutých podmienok dodávky (čl. II bod 2.2. a 2.3).

Žalobca preukázal, že žalovaný porušil svoju zmluvnú povinnosť z kúpnej zmluvy len v prvých dňoch mesiaca január 2001, nepreukázal, že toto porušenie trvalo po celý rok 2001. Dovolací súd poukazuje na list žalovaného z 29. januára 2001, ktorým žalobcu upozorňuje a vyzýva k naplneniu zmluvných podmienok, vyplývajúcich z kúpnej zmluvy na dodávku SKM na roky 1998-2001 (čl. 3). Žalobca uzatvoril nový zmluvný vzťah s L., a.s. L. dňa 17. januára 2001 s účinnosťou od 1. januára 2001 (č. l. 66-68).

Dovolací súd konštatoval, že žalobca uzatvorením zmluvy s L., a.s. L. nemal záujem pokračovať v zmluvnom vzťahu so žalovaným, zostal preto, napriek výzve žalovaného na plnenie dohodnutých dodávok neúčinným. Žalobca v konaní na súde prvého stupňa a ani v odvolacom konaní nepreukázal, že mal dostatok mlieka na splnenie dohodnutých dodávok ako pre žalovaného, tak aj pre L., a.s.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym posúdením preukázania porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovaného a to, že žalobca nepreukázal a tak nedokázal základ pre uplatnenú zmluvnú pokutu, a to, že žalovaný nepretržite porušoval zmluvnú povinnosť.

Rovnako právny názor odvolacieho súdu vyslovený v napadnutom rozsudku, že pokiaľ nebol preukázaný základ pre účtovanú zmluvnú pokutu, a to porušenie zmluvnej povinnosti žalovaným, tak nie je možné zaoberať sa kompenzačnou námietkou a taktiež nemožno skúmať premlčanie nároku, keďže tento nie je daný, považuje dovolací súd za vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedeného dospel k názoru, že právny názor, z ktorého vychádzal odvolací súd pri svojom rozhodnutí, je vecne a právne správny. Dovolací dôvod podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. nebol naplnený, lebo v danej veci nemožno vyvodit', že by rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci. Z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu je rozsudok odvolacieho súdu správny a Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu podľa ust. § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol. "

Posudzujúc toto odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu z uvedených hľadísk dospel ústavný súd k záveru, že najvyšší súd na argumentáciu sťažovateľa reagoval primeraným spôsobom, vysporiadal sa so všetkými okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a do odôvodnenia svojho rozsudku uviedol postup, akým dospel k svojmu rozhodnutiu.

Podľa názoru ústavného súdu uvedený výklad najvyššieho súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia najvyššieho súdu. Preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti alebo svojvoľnosti a je aj riadne odôvodnené, dospel ústavný súd k záveru, že ním nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy či k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené, túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ďalej sa ústavný súd zaoberal sťažovateľom tvrdeným porušením jeho základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obdo 27/2007 z 21. augusta 2008.

K porušeniu základného práva sťažovateľa podnikat' malo podľa jeho bližšie neodôvodneného tvrdenia dôjsť tým, že najvyšší súd jeho dovolanie zamietol, a tým obmedzil jeho právo vykonávať zárobkovú činnosť.

Ústavný súd vo vzťahu k tomuto tvrdeniu sťažovateľa vychádzal z presvedčenia, že k porušeniu označeného práva nemôže dôjsť postupom a rozhodnutím všeobecného súdu, ktorým tento uplatní svoju právomoc spôsobom, ktorý zákon umožňuje. Keďže o takýto postup išlo aj v danej veci, pokiaľ ide o rozhodnutie najvyššieho súdu o podanom dovolaní sťažovateľa najvyšším súdom, ktorý zákonom zverenú právomoc uplatnil spôsobom upraveným príslušným hmotnoprávnym a procesnoprávnym predpisom, je vylúčené, aby týmto rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podnikat' a vykonávať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy.

Preto aj túto časť sťažnosti odmietol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

V zostávajúcej časti sťažnosti namietal sťažovateľ porušenie svojho základného práva základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu, ktorý bol v období od 24. augusta 2005 do 26. júla 2006 podľa jeho názoru nečinný, a toto obdobie bolo poznačené zbytočnými priet'ahmi.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne

neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy vo vzťahu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je teda to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu sťažovateľom označeného orgánu verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný právny prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv nepokračovalo (IV. ÚS 300/07).

Ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, k zbytočným prietahom v konaní na označenom súde nedochádzalo, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Sťažnosť doručil sťažovateľ ústavnému súdu 23. decembra 2008. Ako vyplýva z jej obsahu, ako aj z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 9 Cb 127/2005, v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bolo právoplatne skončené nielen konanie pred okresným súdom, a to 12. júna 2007, ale už aj dovolacie konanie.

Sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 9 Cb 127/2005 bola teda ústavnému súdu doručená v čase, keď vo veci sťažovateľa nekonal okresný súd a označené konanie na okresnom súde neprebiehало, pretože bolo právoplatne skončené.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť podaná proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 127/2005 je zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Zo všetkých uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, a sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako celok.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. marca 2009